

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీమహాలక్ష్మ్యై నమః

శ్రీమద్వేంకటాధ్వరివిరచితే శ్రీలక్ష్మీసహస్రే

॥ యత్సంబకః షష్ఠః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీమహాలక్ష్మ్యే నమః

॥ యత్నస్తబకః షష్ఠః ॥

శ్రీనివాసస్య మహిషీం శ్రేయసే తాముపాస్మహే |
యదర్థమేవ విదధే యత్నం భూయాంసమచ్యుతః || 6.1 ||

కమలే కమలేక్షణస్త్వదర్థే
కఠినం కర్మ కరోత్యసౌ న కిం వా |
కలశోదధిమంథనప్రయాసాత్
అపరం కిం శ్రమదాయ కర్మ లోకే || 6.2 ||

తవ గురుస్తనశ్చైలభరం సదా
జనని వోధుమనా జగతాం పితా |
ఉరుభరోద్వహనాభ్యసనాయ కిం
తమపి మందరమంబునిధౌ దధౌ || 6.3 ||

నాదత్తమధ్యవని సిద్ధ్యతి కించనేతి
నిశ్చిన్వతా భగవతాపి వివిత్సతా త్వాం |
వైదేహి కామపి శిలామబలాం విధాయ
కన్యాప్రదానవిధిరక్షపదాయ చక్రే || 6.4 ||

విద్యాం బలాం రఘుపతిః పథి గాధిపుత్రాత్
సంప్రాప్య నిహ్నతసమస్త తనుక్లమోఽపి |
అంబాతనుక్లమ హరామబలామిహ త్వాం
స్వస్య ధ్రువం ఘటయితుం తముపాస్త భూయః || 6.5 ||

శంసంతి పంక్తిరథయాగవిధేః ఫలం యం
 సోఽయం మఘావనిభవాం జనకాత్మజే త్వాం ।
 ప్రాప్తం వ్యధాత్ కుశికనందనయజ్ఞరక్షాం
 రక్షాంసి హంత దమయన్ యుధి రామచంద్రః ॥ 6.6 ॥

భగవతి క్షితిపుత్రి భవత్యతే
 భవహరోఽపి భవన్ రఘునందనః ।
 సమభవద్భవచాపలతాంతధిః
 స ఇతి విస్మయవంత ఇహాస్మహే ॥ 6.7 ॥

త్వద్భ్యాభటస్య ధనుషా విజితః సుమేషో
 రామస్తమేవ నితరామభిరాధుకామః ।
 తత్యేతయే జనకనందిని తద్విపక్ష -
 కోదండభంగముపహారమివాజహార ॥ 6.8 ॥

కర్తవ్యే జనకేన మైథిలి తవోద్వాహక్రమాలోచనే
 సోఽయం వాగుపకారమారచయితేత్యాలోచ్య భావిస్థితిం ।
 తద్వంశైకపురోహితస్య హి శతానందస్య హర్షాయ తన్ -
 మాతుర్గావదశాం హరన్ రఘుపతిస్తస్యోపకారం వ్యధాత్ ॥ 6.9 ॥

సుందస్త్రీతనుభూసుబాహు కుహనోపజ్ఞం తు యజ్ఞక్రియా -
 ప్రత్యూహం శమయన్ ప్రహృష్య ఘటకం శుశ్రూషయా కౌశికం ।
 దుర్దర్శం శశిఖండమండన మహాదోర్దండకోదండమ -
 ప్యుర్వీనందిని ఖండయన్నుదవహత్ త్వామంబ రామః శ్రమాత్ ॥ 6.10 ॥

త్వాం మార్గమాణస్త్యదుదంతశంసినే
 వృద్ధాయ గృధ్రాయ రమే రఘూద్వహః ।
 యోగ్యేకయోగ్యాని పదాన్యదాదహో
 సంతోఽపి వేలామతియంతి రాగతః ॥ 6.11 ॥

అపి సకలశరణ్యో మానినామగ్రగణ్యో
 భగవతి భవదర్థే భానువంశాధినాథః |
 కపిమపి శరణోత్కః కంచిదానంచ కష్టం
 గణయతి న ఫలార్థీ గౌరవం లాఘవం వా || 6.12 ||

త్వద్ధానే జనకేన మైథిలి పురా శుల్యకృతం స్వామినః
 పాణ్యంగుష్ఠకిణం వ్యధాత్ పశుపతేశ్చాపే గుణారోపణం |
 త్వత్సంప్రాప్తి సహాయవానరపతేః ప్రత్యాయనార్థం త్వభూత్
 పాదాంగుష్ఠకిణాయ దుందుభితనోస్తద్ దూరతః క్షేపణం || 6.13 ||

నిశిచరపతిమంతం నేష్యతా తద్ధృహితాం
 పునరవనిసుతే త్వాం ప్రాప్స్యతా రాఘవేణ |
 తరణిజమభిరాద్ధుం తత్ర కార్యే సహాయం
 సపది నిరపరాధః సాదితో హంత వాలీ || 6.14 ||

పరోరజసి ధామని శ్రుతిశిరోభువి చ్ఛాందసే
 మహామహసి యోగినాం దహరమందిరే చ స్థితః |
 ధరాదుహితరాదరాత్ తవ కృతే కపీంద్రాగతిం
 ప్రతీక్ష్వ దివసాన్ బహూనవసదృశ్యమూకే ప్రభుః || 6.15 ||

రఘుకులపతినా తే లోకనాయైవ సీతే
 కృతరవిసుతసేవః కోఽపి దత్తానుభావః |
 వనశిఖరివిహారీ వానరబ్రహ్మచారీ
 జలధిమపి లలంఘేఽజాత ఖేదం లలన్ ఖే || 6.16 ||

ద్రష్టుం త్వాం నను హనుమంతమగ్నిదాహా -
 ద్యాతంకం బహుమథిలంకమాప్తవంతం |
 సర్వస్వాయితపరిరంభసౌఖ్యదానాత్
 కాకుత్స్థో జనని చకార నిర్వృణం తం || 6.17 ||

దరాదుపనతం రమే దశశిరోఽనుజం త్వత్కృతే
 సమస్తనయకోవిదః సపది సంగ్రహీతుం ప్రభుః |
 అసాధితరిపుస్థలోఽప్యభిషిషేచ తం తత్పదే
 నరః కుశలమశ్నుతే న ఖలు సాహసిక్యాదృతే || 6.18 ||

స్త్రీహేతోః ప్రథమం నిజేన గురుణా వ్యుత్పాదితం జ్యాయసః
 సామ్రాజ్యానుభవే భవేదనుజ ఇత్యేతత్ విగీతక్రమం |
 సుగ్రీవే చ విభీషణే చ భగవానామ్రేడయామాస తం
 భూమేః పుత్రి భవత్కృతే పితృగుణః పుత్రే హి ధత్తే పదం || 6.19 ||

దేవి త్వదర్థే దయితం నదీనాం
 సతాం శరణ్యః శరణం స గచ్ఛన్ |
 కుశేశయాక్షోఽపి కుశేశయత్వం
 ప్రాప త్వదావాసపదాశయేవ || 6.20 ||

ప్రత్యానేతుముపాగతాయ భవతీమాసన్నలంకోషితాం
 వాత్సల్యాదివ తే విభాగచకితో వారాం నిధిస్త్యద్గురుః |
 కాకుత్స్థాయ చిరాయ మార్గమదిశత్ కాలాగ్నినేవామునా
 శోణాక్షేణ రుషా శుశోషయిషితః సీతే శితైః సాయకైః || 6.21 ||

ప్రపాత్య మహతో గిరీన్ ప్రసభమంతరింద్రేణ యో -
 ఽప్యధాయ వసుధాసుతే తదనుజస్త్యదర్థం ప్రభుః |
 అముం బహిరిలాధరైరపి దధన్నిధిం పాథసాం
 కపివ్రజకర్పితైః కిమిహ శేషపూర్తిం వ్యధాత్ || 6.22 ||

అంఘ్ర్యారక్షోరపి కిల ఫలం వానరాణాం నరాణాం
 ఆరాద్రాశిం తరితుమనసామంభసామంహసాం చ |

మానార్హస్త్వామహిత భవనాద్మానినీమానినీషుః
కాకుత్స్థోఽసౌ జనని విదధే కౌతుకాత్ సేతుకార్యం || 6.23 ||

అంతర్యః స్ఫుటమనలేన వారితోఽభూత్
విశ్వేషాం జనని విధాతుమేష సేతుం |
త్వల్లిప్సాకులరఘునాథచోదనాతః
పాథోధిర్బహిరపి వారితో నలేన || 6.24 ||

సేతుం దేవి భవత్కృతే రఘుపతిః సృష్ట్వా జనాంశ్చాపునాత్
ఏతేషాం సగరాన్వవాయజనుషామేష స్వభావో ధ్రువం |
స్వర్గాదేవ భగీరథః పితృకృతే భర్గాచ్చ రోషావిలాత్
ఆనీతైరపునీత లోకమఖిలం గాంగైస్తరంగైః కృతీ || 6.25 ||

ప్రభోరలంకోపనిరోధమంబ
కృతేఽపరాధేఽపి కరిష్యసీతి |
లంకోపరోధం రఘువీరదాసా
హంత త్వదర్థం హరయో వితేనుః || 6.26 ||

ప్రీతిం నినీషుః ప్రియదేవతాం త్వాం
సముద్రతీరేఽభిచరన్ స రామః |
మహాహవం మైథిలి వర్థయిష్యన్
అయోముఖేన వ్యలునాత్ పలాశాన్ || 6.27 ||

త్వల్లిప్సయైవ ధర్మే -
ష్వాసక్తో విప్రయోగివద్యుసనీ |
కాంచన దానసమృద్ధిం
భువి వరదే విప్రహస్తమనయదినః || 6.28 ||

సదస్యుదారేఽప్యతికాయమాన
 మహాలయే సత్యభితో రణాగ్రే |
 జయశ్రియా హంత బలాద్వ్యతోఽపి
 త్వయ్యేవ విన్యస్తమనాః స నాథః || 6.29 ||

విష్ణుః స్వయం త్వద్విరహాసహిష్ణుః
 అపాంసులే హంసకులావతంసః |
 తపస్వరూపస్య కృతప్రభేదం
 నినింద భూనందిని మేఘనాదం || 6.30 ||

ఉచ్చైరావణపుష్టః
 కుంభస్తవ దేవి కుంభినీతనయే |
 సద్యస్సనవైరీతి
 క్రోధాదేనం జఘాన రఘునాథః || 6.31 ||

లోకవ్రాతాలంభకం కుంభకర్ణం
 లుంపన్నంబ త్వత్కృతే రామచంద్రః |
 అర్థాదేష త్వజ్జనన్యా ధరణ్యా
 భూరిం భారం దేవి దూరీచకార || 6.32 ||

నిర్ణీయ భూయస్తరపుణ్యలభ్యం
 రామః క్షమాపుత్రి సమాగమం తే |
 నీత్వాఽఽహవం పుణ్యజనాననేకాన్
 అకారయత్ స్వర్వనితావివాహం || 6.33 ||

ధర్మం హి పూర్వమవలంబ్య కృతే జనన్యాః
 కాలం నినాయ కుతుకాదధికాననం యః |
 దేవి త్వదర్థమవలంబ్య తమేవ రామః
 కాలం నినాయ కుతుకాదధికాననం సః || 6.34 ||

పాపపంచకనిరాసహేతునా
 సేతునా తవ కృతే మహీసుతే |
 ఏత్య పాపదశకం వినాశయన్
 ఈశితా చతురతామదర్మయత్ || 6.35 ||

పరమార్థయితుం హుతాశనాత్
 శ్రియమిచ్ఛేదితి సాధుభాషితం |
 భవతీం శ్రియమంబ పావకాత్
 జగృహే జానకి లక్ష్మణాగ్రజః || 6.36 ||

ప్రాణవ్యయం కృతవతః ప్లవగాంస్త్యదర్థం
 భూయోఽపి జానకి జిజీవయిషుః స రామః |
 వవ్రే వరం త్రిజగతాం వరదోఽపి దేవాన్
 కార్యార్థినో హి పురుషస్య కుతోఽవలేపః || 6.37 ||

కాకుత్స్థః కమనీయభూషణమణిక్షౌమార్గ్యహేమాదిభిః
 తోషం దేవి నినాయ వానరభటాంస్త్యత్కార్యధుర్యాన్ ప్రభుః |
 ఏతద్ యుక్తమిదం తు విస్మయకరం యత్ సర్వనిర్వాహిణే
 రంగం హంత విభీషణాయ దిదిశే రత్నాదియోగ్యాయ సః || 6.38 ||

అవతారాన్ దశ భగవాన్
 అపత్యభూతం జగత్ సమస్తం తే |
 త్రాతుం మాతరకార్షీత్
 త్వదిష్టకరణాదృతే న తస్య ఫలం || 6.39 ||

|| ఇతి శ్రీమద్వేంకటాధ్వరివిరచితే శ్రీలక్ష్మీసహస్రే యత్నస్తబకః షష్ఠః ||